

ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ В ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД

А.М. Попова, канд. техн. наук

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Глобалізаційні та інтеграційні перетворення, що відбуваються у світі, безпосередньо впливають на світову економіку в цілому і кожну країну зокрема. Зміни відбулися як системні так і факторні. Головними з відзначених змін є перехід роботи світової ринкової системи з звичної схеми «спад-підйом-спад» до тривалого падіння, так криза призвела до спаду світової економіки, що в свою чергу викликала ще дві хвили кризи, які загострили існуючі економічні проблеми.

Виявилися нові тенденції, коли проблеми політичного характеру отримали безпосередній вплив на економічні фактори країн, змінила існуючі системи роботи. Так глобалізація виявила небажані для економіки окремих країн тенденції, а відповідно уряди відійшли від стратегії інтеграції до регіоналізації економік країн та протекціонізму інтересів «своїх підприємств», при цьому не відбулася зміна офіційно проголошених економічних стратегій, а скоріше була скорегована програма окремих дій та рішень, однак зазначена тенденція має місце в економіці країн світу.

Кризові процеси загострили негативні наслідки глобалізації. В країнах, що розвиваються, вона загострює розшарування суспільства, зніжується кількість середнього класу котрий є головним споживачем сфери послуг, і як наслідок цього підвищення попиту на послуги є обмеженим. Оскільки зниження рівня життя змушує українців зменшувати витрати, то має велике значення можливість виробництва товарів українських підприємств, що зменшить потребу у валютних витратах та підтримає вітчизняні підприємства, створить нові робочі місця та дасть можливість придбання товарів за нижчими цінами для широких верств населення. Дасть поштовх для розвитку технологій та зацікавленості у виробництві товарів не тільки товарів, що є заміною імпортом, але й у створенні нових продуктів з високим технологічним рівнем, котрі зможуть ефективно конкурувати на міжнародному ринку. Так, зміни, що відбуваються змусили широке коло підприємств переглянути профіль своєї роботи. Пріоритети отримали нові галузі міжнародної торгівлі. Однак при цьому є додаткові ризики, що оцінюються країнами при взаємодії з іноземними компаніями вимірюючи наслідки подібних контактів.

Фактором, котрий не був згаданий, що априорі має вирішальне значення для розвитку економіки України та світу є відмова від раніше досягнутих військових домовленостей, а відповідно збільшення витрат на військові потужності, мілітаризація економік.

Отже, країнами у світі були прийняті наступні кроки для позитивних змін в економіках своїх країн. В Україні в свою чергу теж були встановлені вектори розвитку економіки і суспільства, проголошені у Стратегії сталого розвитку України на період до 2030 року. Серед названих векторів були виділені вектори: розвитку, безпеки, відповідальності, гордості.

Відзначимо, що умови створені у суспільстві мають підтримувати вектор гордості за державу, її культурну спадщину, наукові та спортивні надбання, а насамперед повагу та терпляче ставлення до кожного члену соціуму. Тут варто додати, що це і вектор відповідальності, не обмеженої: расовими національними, релігійними, гендерними межами. Кожен має право на освіту якісну медицину, доступ до державних і приватних секторів. Новим стало формування вектору розвитку опираючись не тільки на структурні реформи, а ще й екологічному аспекті впливу на навколишнє середовище цих змін.

Отримали подальший розвиток процеси децентралізації, коли регіональні інтереси їдуть поруч зі загальнодержавними. Поряд з економічними процесами йдуть питання екологічної безпеки. Останні події у світі виявили, що немає «чужих екологічних проблем». Система є збалансованою, а відповідно деструктивні дії у перегонах за надприбутками є додатковим навантаженням та і так техногенно забруднені території. Встановлюється пріоритетом у розвитку енергетики – енергозбереження та отримання енергії з відновлюваних джерел.

Так, відзначено, що сталий розвиток можливий за умови поєднання трьох складових: економічної, соціальної та екологічної. Так, усунення дисбалансу у цих сферах повинно вирішити наступне коло питань: подоланні бідності, повну зайнятість населення, встановлення належного рівня медичного обслуговування, підвищення стандартів освіти, збереження культурних та національних цінностей, ефективна взаємодія держави з місцевими органами самоврядування, екологічна безпека та створення гідних умов для майбутніх поколінь.